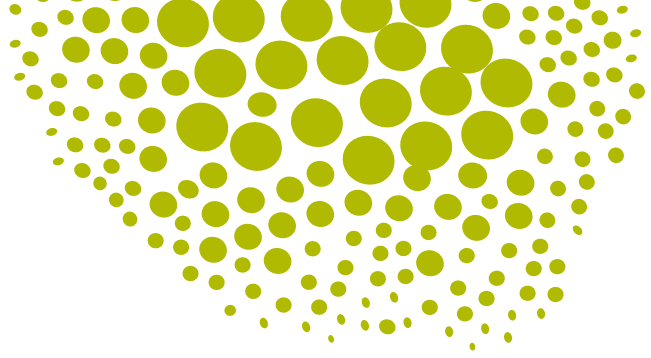

KESKUSTANUORTEN

PERHE POLIITTINEN OHJELMA

PERHE

Mikä on perhe?

Keskustanuoret näkee perheet monipuolisena ryhmänä. Perhetyyppejä on erilaisia, ja kaikki ovat samanarvoisia. Keskustanuorille jokainen perhe on yhtä tärkeä. Perheen määrittelee lopulta jokainen itse. Perhe voi koostua esimerkiksi kahdesta vanhemmasta ja lapsista, mutta perhe voi yhtä lailla olla myös yksinhuoltaja-, uusiotai sateenkaariperhe. Kaikenkokoiset perheet ovat yhtä arvokkaita. Myös pariskunta ilman lapsia voi olla perhe. Ihminen voi olla onnellinen myös yksin. Ystävät ovat monelle perhe.

Perhe on elämämme perusyksikkö, se ryhmä jossa voimme kokea olevamme kotonamme. Keskustanuoret haluaa, että kaikenlaisissa elämäntilanteissa olevat ihmiset, myös yksineläjät otetaan perhepoliittisessa keskustelussa huomioon.

Kohti perhettä

Lasten saaminen siirtyy yhä myöhemmälle iälle. Suurimmat syyt lykätä perheen perustamista ovat kumppanin puuttuminen ja se, että perheen perustaminen ei tunnu vielä ajankohtaiselta omalla kohdalla. Koetaan, että ennen perheen perustamista ja lasten saamista elämän pitää olla valmis: opinnot suoritettuna, vakituinen työsuhde ja oma asunto.

Yhä useampi kokee, ettei halua koskaan lapsia. Tätäkin valintaa me haluamme kunnioittaa. Lasten saaminen ei ole velvollisuus. Keskustanuoret näkee, että jokaisella yksilöllä on vapaus valita haluaako lapsia vai ei.

Haluamme mahdollistaa lapsiperheen perustamisen sitä haluaville. Vaadimme tarvittavaa ammatillista tukea kaikkiin vanhemmuuden vaiheisiin. Yhteiskunnassa tulee ratkaista niitä ongelmia, joiden takia perheellistymistä lykätään yhä myöhemmäksi, tai lapsen saanti on fysiologisista syistä haastavaa tai mahdotonta. Keskustanuorten mielestä jokaisella on oikeus saavuttaa tavoittelemansa lapsiluku elämäntilanteesta riippumatta.

LAPSIYSTÄVÄLLINEN ILMAPIIRI

Liian monet nuoret kokevat lapsen saamisen rajoittavan muuta elämää. Kaikilla yhteiskunnan sektoreilla voidaan kiinnittää huomiota siihen, miten lapsi- ja perheystävällistä ilmapiiriä rakennetaan. Lapsien pitää olla tervetulleita yhä useampiin tilanteisiin ja paikkoihin. Keskustanuoret ovat aina toivottaneet tervetulleiksi myös pienet kokousvieraat, ja tämänkaltaisia käytänteitä tulisikin laajentaa yhteiskunnassa yleisesti.

Muutos asenteissa tai käytännöissä ei tapahdu itsestään. Siksi muutokseen täytyy panostaa. Lisäksi tarvitaan konkreettisia helpotuksia työn, opintojen ja perheen yhteensovittamiseen.

Opinnot

Lasten saamisen täytyy olla mahdollista jo opintojen aikana. Opintojen pitää olla paremmin yhteensovitettavissa myös lapsiperheen arkeen. Opinnoissa tulee vähentää painopistettä paikallaoloa ja tiettyä aikataulua vaativista opinnoista. Joustavilla opintosuorituksilla mahdollistetaan jokaisen opiskeleminen oman arkinsa ehdoilla. Ilmapiirin tulee olla kannustava.

Oppilaitokset ja opetustilat pitää suunnitella siten, että lapsen kanssa voi sijoittua tilan rauhallisempaan

osaan, johon mahtuvat lastenvaunut ja on mahdollisuus imettää. Pienen lapsen mukaan ottaminen esimerkiksi luennolle on oltava hyväksyttävää. Oppilaitoksia tulee myös kannustaa järjestämään lastenhoitopaikka opetustilojen yhteyteen.

Työ

Työelämän epävakaus koetaan merkittäväksi ongelmaksi. Jos työstä ei ole varmuutta, voi oman elämän suunnittelu pitkällä aikajänteellä olla haastavaa. Määräaikaisia työsuorituksia ei saa tehdä tai ketjuttaa ilman pätevää syytä. Perustulo tuo varmuutta myös niihin tilanteisiin, jossa työtä ei välttämättä ole tarjolla.

Vanhemmuuden kustannukset eivät saa kasautua vain naisvaltaisten alojen työnantajille. Vaadimme, että Suomeen perustetaan kansallinen vanhemmuusrahasto. Rahaston tehtävä on tasata vanhempainvapaista työnantajille aiheutuvia kustannuksia siten, että jokainen työnantaja-ala osallistuu kustannuksiin tasapuolisesti.

Yhteiskunnan tulee kannustaa vanhempia osa-aikatyöhön, jolloin vanhempi ei jäisi niin helposti kokonaan työelämän ulkopuolelle. Osa-aikatyön tekemisen tulee olla helpompaa silloinkin, kun hoitaa lasta kotona. Osa-aikatyön tekeminen voi mahdollistaa aiemman paluun työelämään, jolloin työelämän ulkopuolella vietetty aika ei veny haluttua pidemmäksi. Keskustanuoret vaatii, että vanhempainpäivärahan saaja voi ansaita 700

euroa kuukaudessa ilman, että se vaikuttaa tukien suuruuteen.

Keskustanuoret vaatii, että työpaikojen ilmapiiri tulee muuttaa lapsi-myönteiseksi. Työpaikan lapsiystävällinen ilmapiiri mahdollistaa aiemman paluun työelämään ja lapsen arjessa läsnä olemisen. Tarvittaessa työnantajan on mahdollistettava lapsen ottaminen tilapäisesti töihin mukaan, mikäli työnkuva sen sallii.

Keskustanuoret vaativat konkreettisia toimenpiteitä vanhempien työn-
teon helpottamiseksi. Yksi tällainen esimerkki on Norjassa voimassa oleva imetystaukomalli, jossa vanhempainvapaalla oleva puoliso tai muu hoitaja tuo lapsen äidin työpaikalle imetystä varten. Näin mahdollistetaan äidin aikaisempi paluu töihin lopettamatta imetystä. Imetystauon tulee olla yhtä luonteva osa työpäivää kuin kahvitauonkin.

Uusia päiväkotia suunnitellessa kuntien tulee ottaa huomioon, että ne sijaitsevat lähellä työpaikkoja. Isoimpien työpaikkojen yhteyteen tulee sijoittaa lastenhoitopaikka/päiväkoti sekä mahdollistaa lyhytaikainen lastenhoito muun muassa osa-aikatyön helpottamiseksi.

Keskustanuorten mielestä nuori aikuinen voi luoda uraa, kehittää itseään ja silti olla samanaikaisesti hyvä vanhempi.

Terveystenhoito

Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon sekä työterveyden tulee tarjota riittävä tuki lapsen saamiseen liittyvissä huolissa ja tarpeissa. Myös opetuksessa pitää huomioida riittävä tiedonsaanti seksuaalikasvatuksesta. Perhesuunnitteluun tulee saada riittävästi tukea ja apua hyvissä ajoin ennen lapsen saamista. Alle 25-vuotiaille nuorille tulee tarjota maksuton ehkäisy.

Maailmalla naisen oikeus raskauden keskeyttämiseen ei ole itsestäänselvyys. Maissa, joissa aborttioikeutta radikaalisti rajataan tai jopa kielletään on naisten fyysinen ja henkinen terveys uhattuna. Suomessa jokaisella naisella on oltava jatkossakin oikeus määrätä omasta kehostaan, sillä aborttioikeus on ihmisoikeus. Abortti on monelle henkisesti todella raskas prosessi. Naiset ja heidän kumppaninsa tarvitsevat terveydenhuollon ammattilaisten tukea sekä ennen aborttia että sen jälkeen.

YHTEISKUNNAN TUKI

Perhevapaauudistus

Tarvitsemme perhevapaa- ja sosiaaliturvauudistuksen kiireisesti. Haluamme, että jatkossakin perheillä säilyy valinnanvapaus perhevapaakuukausien jakoon.

Kotihoidontuen käyttäjistä enemmistö on naisia. Kotihoidontuki voi aiheuttaa pitkän poissaolon työelämästä ja näin hankaloittaa työllistymistä, urakehitystä ja vaikuttaa erityisesti äidin tulotasoon ja toimeentuloon aina eläkepäiviä myöten. Erityisen ongelmallinen kotihoidontuki on maahanmuuttajataustaisilla naisilla, joilla on muitakin haasteita integroitua suomalaiseseen yhteiskuntaan ja työelämään. Perhevapaakeskustelun täytyy lähteä lapsen edusta, mutta kyseessä on myös tasa-arvopoliittinen kysymys.

Kotihoidontuen tason tulisi olla korkeampi pieniä lapsia hoitaville eli kahteen ikävuoteen asti, ja kolmannen vuoden aikana sen tulisi laskea tasaisesti. Tulevaisuudessa perustulo tulee koskemaan myös kotona lasta hoitavia, jolloin tarve erilliselle kotihoidontuelle poistuu.

Keskustanuoret vaatii, että erillisistä vanhempain-, isyys- ja äitiyspäivärahoista tulee siirtyä yhteen yhtenäiseen tukimuotoon, jonka perhe saisi jakaa haluamallaan tavalla. Yhteiskunnan ei tule rajoittaa aikaa, jolloin

molemmat vanhemmat voivat olla kotona yhtä aikaa.

Keskustanuoret haluaa kannustaa perhevapaiden tasaisempaan jakoon verohelpotuksella tai korkeammalla tuella, mikäli vapaat jakautuvat tasaisesti vanhempien välillä. Yksinhuoltajalla tulee olla tasavertaiset mahdollisuudet hoitaa lasta kotona. Kannustamme isiä ottamaan suuremman roolin lapsen elämän alkuvuosina.

Perheillä tulee olla mahdollisuus vanhempainvapaaseen myös lapsen elämän tärkeissä taitekohdissa myöhemmässä vaiheessa, esimerkiksi koulun aloituksen yhteydessä.

Varhaiskasvatus

Perhevapaauudistuksen yhteydessä varhaiskasvatuksen laatua pitää parantaa. Kuntien tulee tarjota jatkossakin jokaiselle lapselle vähintään 20 tuntia viikossa varhaiskasvatusta jotta lapset eivät joudu eriarvoiseen asemaan vanhempien elämäntilanteen perusteella. Varhaiskasvatuksen pitää jatkossakin olla vähävaraisille maksutonta ja maksujen kasvaa tulojen mukaan. 5-vuotiaiden koulupolulle valmistavan varhaiskasvatuksen tulee olla maksutonta.

Jokaisella lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen vanhempien elämäntilanteesta riippumatta. Varhaiskasvatuksen ryhmäkokoja ei saa kasvattaa ja päivähoitopaikkojen alueelliseen saavutettavuuteen tulee

kiinnittää erityistä huomiota. Keskustanuoret vaatii eduskunnalta, että ryhmäkoot määritellään seuraavasti:

- Alle 3-vuotiaiden ryhmässä yhtä kasvattajaa kohden voi olla kolme ja puoli lasta ja ryhmässä voi olla korkeintaan 12 lasta.
- Yli 3-vuotiaiden ryhmässä yhtä kasvattajaa kohden kuusi lasta. Ryhmässä voi olla korkeintaan 18 lasta.
- Yli 3-vuotiaiden osapäivähoidossa 1 kasvattaja / 12 lasta.

Lastentarhanopettajien pedagogisia valmiuksia tulee kehittää panostamalla koulutukseen. Alan houkuttelevuutta tulee parantaa nostamalla kaikkien varhaiskasvatuksessa työskentelevien palkkataso vastaamaan työn vaatimustasoa.

Lapsella tulee olla pääsy puheterapiaan tai toimintaterapiaan tarvittaessa. Tällä hetkellä saavutettavuudessa on suuria puutteita. Keskustanuoret vaatii, että puheterapeuttien ja toimintaterapeuttien koulutusmääriä tulee nostaa ja palvelusetelien käyttö tulee laajentaa koskemaan kyseisten terapiamuotojen käyttöä.

Jokaisella lapsella on oikeus harrastukseen vanhempien tulotosta riippumatta. Keskustanuoret vaatii, että lasten

harrastusmahdollisuuksia tulee tukea kuntien puolesta, esimerkiksi erilaisien harrastussetelien avulla. Harrastusmahdollisuuksia tulee olla tarjolla perheille helposti saavutettavissa paikoissa, kuten varhaiskasvatuksen ja koulun yhteydessä. Kuntien tulee tukea urheiluseuroja muun muassa edullisimmilla tilavuokrilla, etteivät harrastuksen kustannukset nouse perheille kohtuuttomiksi.

Koulumatkoihin saa jatkossa kulua EU:n suosittelun mukaisesti korkeintaan puolitoista tuntia päivässä. Päivien venyminen rasittaa lapsia kohtuuttomasti ja siten heikentää oppimiskykyä. Koulumatkojen pituuksien pitämiseksi kohtuullisina tulee arvioida koulujen alueellista saavutettavuutta sekä panostaa koulu- kyytien reittien suunnitteluun siten, että matkoja ei yhdistellä kasvattaen matka-aikoja.

Ensimmäiset vuodet

Lapsilisä on universaali etuus, jota on jatkossakin maksettava kaikille tasavertaisesti. Emme ole valmiita tinkimään universalismin eli kaikille yhtäläisen sosiaaliturvan periaatteesta. Lapsilisän tarkoituksena on edistää lapsen hyvinvoinnin edellytyksiä, ei olla viimekätinen sosiaaliturva. Pienituloisimmille vanhemmille on taattava edellytykset perheen arjen pyörittämiseen muiden tukien avulla.

Äitiyspakkauus on suomalaisen hyvinvointivaltion ylpeyden aihe, joka on tunnustettu myös maailmalla. Äitiyspakkauksen nimi tulee kuitenkin

muuttaa vauvapakkaukseksi, nimeä muuttamalla painotamme pakkauksen tarkoitusta lapsen hyvinvoinnin edistämisen välineenä. Vauvapakkauksen merkitystä tulee kasvattaa laajentamalla pakkauksen sisältöä siten, että tarvikkeita löytyy pidemmällekin ajalle. Vauvapakkaus takaa jokaiselle lapselle hyvät lähtökohdat ensimmäisiin vuosiin. Kuntia pitää kannustaa tukemaan lapsen syntymän jälkeisiä alkuvaiheita myös kertaluontoisella vauvarahalla.

Ensimmäisiä vuosia tukemaan perustetaan kirjastojen tai kunnanvirastojen yhteyteen lastentarvikepankkeja, joista kuntalaiset voivat lyhytaikaisesti lainata tarvitsemiaan lastentarvikkeita. Lapsen saaminen ei saa olla kiinni vanhempien taloudellisesta tilanteesta. Lastentarvikepankki tukee myös kestävästä kehitystä, kun jokaisen ei tarvitse ostaa uusia tarvikkeita vain hetkellistä käyttöä varten.

HYVINVOIVA PERHE

Turvallinen synnytys

Matkasynnytysten määrä on kasvanut ja Keskustanuoret näkee tämän ongelmallisena. Matkasynnytyksissä lapsen kuoleman riski on kuusinkertainen sairaalassa syntyvään lapseen nähden.

Nykyinen järjestelmä, jossa synnytyslaitoksille annetaan poliittisin päätöksin heikentää mahdollisuutta suunnitella toimintaa pitkällä aikajän-

teellä ja laskee halua investoida palvelun kehittämiseen. Keskustanuoret vaatii, että nykyisten synnytyslaitosten poikkeusluvut tulee vahvistaa pysyviksi ja toiminta säilyttää laadukkaana. Synnytyslaitosten toimintaluvista pitää päättää kerralla, ei parin vuoden välein.

Keskustanuoret näkee matkasynnytysten vähentämisen yhtenä ratkaisuna myös sairaalahoiteloihin pääsyn aiemmin ennen laskettua aikaa. Näin turvattaisiin äidin ja lapsen turvallisuus asuinpaikkakunnasta riippumatta.

Neuvola

On tärkeää että jo raskauden alkuvaiheesta asti äidin ja vauvan vointia seurataan tiiviisti. Neivolakäyntejä tulee olla äidin voinnin mukaan. Neuvolan tulee tehdä tiivistä yhteistyötä äitiyspoliklinikan ja synnytysosaston kanssa, tiedonkulun pitää olla mutkaton. Synnytysvalmennuksen pitää olla kattavaa ja tulevilla äidillä sekä kumppanilla pitää olla mahdollisuus käydä katsomassa tilat jo etukäteen. Kumppanille tulee tarjota mahdollisuus omaan neivolakäyntiin, jossa voidaan keskustella raskaudesta kumppanin näkökulmasta. Kumppanin tulee huomioida tasavertaisesti myös muilla neivolakäynneillä.

Lapsella on oikeus kattaviin neuvolapalveluihin. Terveyden ja kasvun seuraamisen tulee jatkua saumatomasti neuvolapalveluiden jälkeen kouluterveydenhoidon piirissä. Palveluiden monipuolistamiseksi

neuvolasta tulee löytyä monien alojen ammattilaisia - terveydenhoitajien ja lääkärin lisäksi muun muassa psykologeja, ravitsemusterapeutteja sekä fysioterapeutteja.

Neuvoloissa käytettävien materiaalien päivittämisestä huolehtii ministeriö, jonka tehtävänä on samalla valvoa koko maan materiaalien ajantasaisuudesta sekä yhteneväisyydestä. Keskustanuoret vaatii ministeriöstä luomaan kansallisen materiaalipankin. Materiaalipankki sisältää esimerkiksi ruoka- ja liikuntasuositukset sekä muita koko perheen hyvinvointiin liittyviä ohjeistuksia. Materiaalipankki on avoin kaikille jolloin ohjeet ja opastukset ovat helposti jokaisen saatavilla. Työntekijöiden ammattitaidon ylläpidon ja kehittämisen kannalta, tulee järjestää säännöllisesti koulutuksia.

Vanhempien ja parisuhteen hyvinvointi

Vanhempien ja huoltajien hyvinvoinnista täytyy pitää parempaa huolta. Tuki alkaa perhesuunnittelusta, perhevalmennuksesta, raskausajan neuvolakäynneistä ja vertaistukiryhmistä, ja jatkuu synnytyksen jälkeen. Synnytyksen jälkeen naiselle tarjotaan tapaaminen seksuaaliterapeutille, jonka tehtävä on auttaa sopeutumaan oman kehon ja seksuaalisuuden muutoksiin. Kumppanille on myös tarjottava mahdollisuus seksuaaliterapeutin käynnille. Vanhemmille pitää olla tarjolla koulutusta vauva-arkeen, esimerkiksi imetyksen tukea, vauvanruokakursseja tai unikouluja.

Vanhemmuuden, huoltajuuden ja parisuhteen haasteisiin pitää olla tarjolla matalamman kynnyksen tukea, esimerkiksi erilaisia vertaistukiryhmiä. Apua pitää uskaltaa hakea riittävän ajoissa, ennen kuin ongelmat kärjistyvät ja apua tulee saada yhdeltä luukulta perhekeskuksesta. Perhekeskusmalli tarkoittaa monialaista yhteistyötä kaikkien perheiden hyvinvointipalveluiden, kuten neuvolan, varhaiskasvatuksen ja lastensuojelun välillä. Ennaltaehkäiseviä palveluita tulee entisestään kehittää. Matalalla kynnyksellä annettavaa tukea voivat olla esimerkiksi vertaistukiryhmät, neuvolan kautta saatavat erilaiset palvelut kuten perhetyö, kotiapu ja psykologin palvelut. Vanhemmille, kuten muillekin henkilöille, pitää olla tarjolla myös matalan kynnyksen apua oman mielenterveyden hoitoon ja uupumuksen oireiden tunnistamiseen.

Eron jälkeen

Erotilanne voi olla henkisesti raskas niin vanhemmille, kuin lapselle. Lapsen oikeudet ja hyvinvointi on turvattava myös tällaisissa tilanteissa. Yhteiskunnan on tarjottava keskus-teluapua jokaiselle eron osapuolelle, myös lapselle. Kaikki avioeroa hake-neet eivät päädy lopulta eroamaan. Kaikille avioeroa hakeneille tulee tarjota tukea parisuhdekriisiin ratkai-semiseen.

Keskustanuoret näkevät molemmat huoltajat tasavertaisina koko lapsen kasvun ajan. Tämä tarkoittaa sitä, että tulevaisuudessa erotilanteissa molemmat huoltajat tulee ottaa tasa-vertaisesti huomioon lasta koskevia päätöksiä tehtäessä. Esimerkiksi huoltajan ei tule voida erottaa sisaruksia toisistaan erotilanteen sattues-sa. Yli 12-vuotiailla tulee säilyä oikeus valita lähivanhempi.

Lapsella tulee olla myös mahdolli-suus kahteen vakituiseen osoittee-seen. Tällä turvataan tarvittaessa muun muassa koulukyytien järjestyminen molempien huoltajien luota.

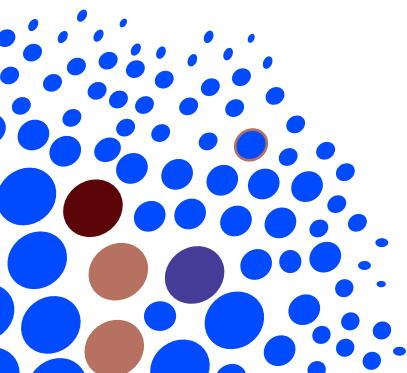
JOKAISELLE MAH-DOLLISUUS PERHEE-SEEN

Lapsettomuus

Yhä useampi valitsee tietoisesti lapsettomuuden. Lapsettomuus-päätöksen taustalla olevat syyt ovat yksilöllisiä. Vapaaehtoisen lapsetto-muuden tulee olla yhteiskunnallisesti aivan yhtä oikea päätös kuin perheen perustaminenkin. Lapsettomuus ei saa vaikuttaa asemaan työelämässä esimerkiksi loma-aikoja päätettäessä.

Lapsettomuus vastoin omaa tahtoa on usein herkkä asia. Terveydellisistä syistä lapsen saaminen voi olla mahdotonta tai äärimmäisen vaikeaa. Lasten saamiseen liittyviä kysymyksiä tulee käsitellä hellävaroen, sillä lasten saaminen on henkilökohtainen asia, joka ei lähtökohtaisesti kuulu kenellekään muulle.

Hedelmällisyyshoitojen saatavuut-ta pitää parantaa. Hoitoihin pääsyn kynnystä pitää madaltaa ja siihen kuluva-aikaa lyhentää. Monelle hoidot ovat kohtuuttoman kalliita – julkisellakin puolella voidaan puhua jopa tuhansista euroista. Lapsetto-muushoitojen tulisi olla julkisessa terveydenhuollossa poliklinikkamak-sun hintaisia, ja julkisesti rahoitettujen hoitokertojen määrää tulee kasvattaa kolmesta viiteen.

Tilanteissa, joissa henkilö tai kumpikaan pariskunnan osapuoli ei voi tulla raskaaksi tai kohtu puuttuu kokonaan, tulee sijaissyntyttäminen laillistaa. Emme kuitenkaan kannata kaupallista kohdunvuokrausta, vaan ainoastaan ilman rahallista korvausta tehtävää sijaissyntyntystä. Sijaissyntytyksille on luotava selkeät pelisäännöt: lapsen synnyttävälle ei tule oikeuksia eikä velvollisuuksia syntyvää lasta kohtaan, vaan lapsen vanhemmuuden velvollisuudet kuuluvat lapsen kasvatettavakseen ottavalle vanhemmalle tai vanhemmille kuten adoption yhteydessä.

Keskenmeno on aina henkisesti raskas asia. Keskenmenon sattuessa vanhemmille on tarjottava keskusteluapua ja tarvittaessa sairaalomaan asian käsittelyä varten. Vaikka keskenmeno tapahtuisi raskauden alkuvaiheessa, on vanhemmuuteen mahdollisesti ehditty jo henkisesti varautua. Tukea pitää yleisestikin olla tarjolla enemmän myös sille vanhemmalle, joka ei itse ole raskaana.

Adoptio

Adoption tulee olla saatavilla niin yksineläjille, lapsettomille pareille sukupuolista riippumatta kuin myös jo lapsia saaneille pareille. Adoptiomahdollisuuksia ulkomailta tulee lisätä. Tällä hetkellä adoption hintalappu ja vaatimukset ovat liian raskaat. On kaikkien etu, että adoptio sujuu jouhevasti ja vanhemmuuteen valmiit vanhemmat saavat lapsen. Adoptoidun lapsen tausta on yleensä rikkonainen, jolloin on ehdottoman tärkeää tarkasti varmistaa, että he saavat turvallisen

ja rakastavan kodin. Adoptio on hyvä mahdollisuus myös silloin, kun ekologisista syistä ei haluta saada biologisia lapsia, mutta halutaan kasvattaa lapsi.

Perheen sisäistä adoptiota tulee helpottaa. Isä- ja äitipuolet voidaan rekisteröidä lapsen vanhemmiksi ilman oikeuskäsittelyä ja sateenkaariperheen molemmat vanhemmat voidaan rekisteröidä jo raskausaikana.

Sijaisvanhemmuus

Sijaisvanhemmuus on tapa tarjota lastensuojelun päätöksellä pois toaan sijoitettavalle lapselle tai nuorelle kodinomainen ympäristö kasvaa. Haluamme, että useampi sijoitettava sijoitettaisiin nimenomaan perheisiin, eikä suurempiin lastenkoteihin, mikäli se tilanteen vaativuuden puolesta on mahdollista. Sijaisvanhemmille tulisi antaa enemmän tunnustusta.

Lapselle olisi paras vaihtoehto, mikäli uusi ympäristö ei olisi täysin vieras. Siksi sisarukset tulee ensisijaisesti sijoittaa samaan perheeseen. Mikäli halukkuutta löytyy ja tilanne sen mahdollistaa, lapsi voidaan sijoittaa lähisukulaisten luo. Jotkut tilanteet kuitenkin vaativat täysin uutta ympäristöä.

Ennen sijoittamista vanhempien tulee saada enemmän tukea, jota sosiaalityöntekijällä ei välttämättä ole mahdollisuutta nykyisellään antaa tarpeeksi. Keskustanuoret vaatii sijoitusvanhemmiksi tahtoville enemmän varhaista tukea ennen sijoituksen alkamista. Vanhempien pitää tuntea sijoitettavan lapsen haasteet ja perhetausta, jotta heillä on valmius antaa soveltuva ympäristö lapselle.

Haluamme panostaa pitkäjänteisiin perhesijoituksiin ja vähentää katkenneita sijoituksia. Tämän saavuttamiseksi vanhempien sijaisvanhempikoulutukseen tulee panostaa sekä ennen sijoitusta mutta myös sen jälkeen. Sijoituksen ensimmäisinä kuukausina tilannetta pitää seurata viikoittain ja

kuulla sijaisvanhempien, mahdollisten muiden lasten sekä sijoituslapsen kokemuksia tarkasti. Sijaisvanhemmilla tulee olla myös säännöllinen vertaistukiryhmä, josta saada vinkkejä ongelmatilanteiden hallintaan. Vertaistukiryhmän toimintaan tulee osallistua jo ennen sijoituksen tapahtumista.

